

STRUCTURI ANTICE DESCOPERITE PRIN FOTOINTERPRETAREA IMAGINILOR AERIENE

CRISTINA CRĂCIUN

Rezumat: Folosirea combinată a vederilor aeriene și a imaginilor disponibile pe serviciul public Google Earth poate contribui la o mai bună înțelegere a structurilor antice.

Sunt analizate următoarele cazuri:

1. Drumul antic Tomis –Anadalchioi spre NV (traseu parțial vizibil pe vederea aeriană) și partea recuperată a traseului până la nord de com. Poiana datorită imaginilor Google Earth și a ortofotoplanurilor. Quadriburgium-ul de la Poiana supraveghea intersecția acestui drum cu un altul care avea direcția sud-vest/nord-est. Structura liniară vizibilă la vest de fortificație poate fi sau nu în relație cu clisura Castelu - Nisipari vizibilă pe fotografiile aeriene și pe hărțile vechi. Seria de *quadriburgia* Mircea Vodă, Castelu, Poiana poate fi pusă în legătură cu ruta de pe malul de nord al văii Carasu.

2. Drumul antic Durostorum – Axiopolis, care dubla *via militaris* pe malul drept al Dunării, pune în legătură fortificația de la Almalău anterioară cronologic secolelor IV – VI p. Chr., cu rutele Durostorum – Marcianopolis și Durostorum – Axiopolis. Discutând traseul ultimului drum antic, legat de numeroase *semitae* și *castra* de pe limes, sunt prezentate rutele recunoscute în vederile aeriene și care se îndreptau spre sudul lacului Dunăreni, supravegheate de fortificația târzie de la Viile. Alte intersecțiuni de rute vizibile pe vederile aeriene la Pietreni, Izvorul Mare, Ion Corvin ne duc cu gândul la un sistem rutier mai ramificat.

3. Fortificația rectangulară cu incintă dublă de la Cobadin este vizibilă numai pe imaginile Google Earth și pe ortofotoplanuri, fiind foarte distrusă de eroziunea solului. Tipologia ei este specifică incintelor funerare de tip Viereckschänze, necunoscute în Dobrogea, și castrelor. Artefactele găsite pe loc, cele două structuri rectangulare mai mici, la vest și la est de cea mare cu dublă incintă, ansamblul datelor epigrafice care plasează Cobadinul în zona de vecinătate a teritoriilor orașelor Tomis și Callatis cu restul regiunii, și în sfârșit, argumentul existenței unui drum antic în apropiere, la Viișoara, reprezintă, din punctul nostru de vedere un ansamblu de date care pot susține existența aici a unui castru roman.

Este subliniată preocuparea constantă a romanilor de a asigura linia care separă Dobrogea maritimă de partea continentală de la începutul controlului roman asupra teritoriului dobrogean până la configurarea organizării administrative și militare a provinciei cucerite.